

Allicht zijn er nu personen, die een vorig jaar niet konden medewerken, doch nu lust en tijd daartoe hebben. Mag ik hen uitnoodigen zich bij mij op te geven? Ik zal hun dan een circulaire zenden, waarin opgegeven is, welk deel der flora in 1901 zal worden onderzocht, terwijl er tevens verdere mededeelingen in worden gedaan.

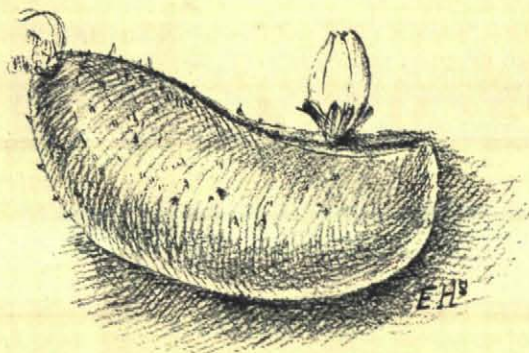
Ik herhaal, wat ik in de oproeping in 1896 schreef: Natuurlijk is, om het doel te bereiken, medewerking noodig uit alle deelen in ons land. Laat niemand, die overigens lust gevoelt, zich onthouden in de meening: er zullen zich wel anderen aanmelden. Ieder, die wil, kan een steentje bijdragen, om het gebouw te helpen voltooien.

H. HEUKELS.

Amsterdam, Weesperzijde 60.

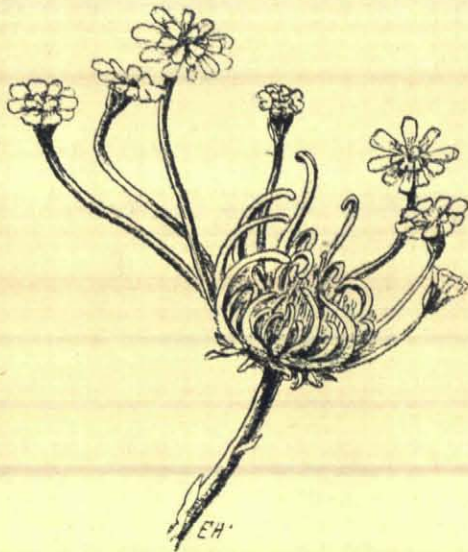
Drie botanische merkwaardigheden.

M. G. te A. Uw merkwaardig augurkje vindt u hierbij vereeuwigd. Zooals u terecht opmerkt is de zonderlinge

bloem opgegroeid op de vrucht en wel op de plaats waar waarschijnlijk de bloemsteel met de vrucht was saamgegroeid en zich een knop had gevormd.

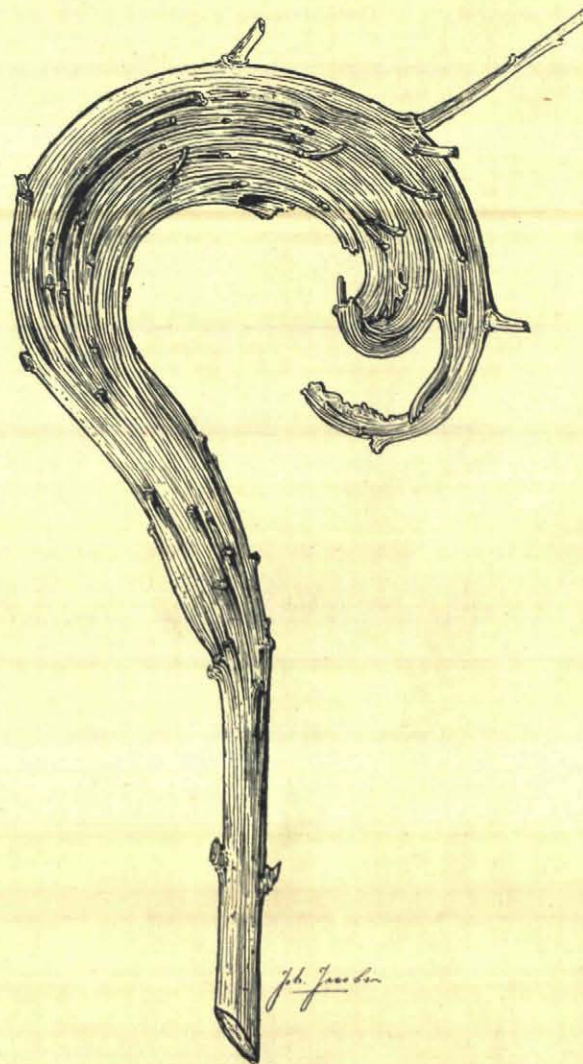
S. te G. Zoo'n goudsbloem ziet u niet elken dag; de bloempjes vormen gedeeltelijk gesloten buizen, gedeeltelijk zijn zij uitgegroeid tot goudsbloemhoofdjes in miniatuur; 't ge-

heel lijkt wel iets op een kip met kuikens-madeliefje maar 't is een heel andere wijze van vergroeien.

J. J. te H. Eindelijk hierbij uw bandvorming van de els; de kromming is bepaald mooi, zeer goed geeft de teekening

de samengroeiing der talrijke twijgjes aan. Wij maken door de plaatsing onze lezers nog eens op 't verschijnsel opmerkzaam. En meteen nemen wij de gelegenheid waar, te verzoeken dergelijke fasciaties niet meer af te snijden en op te zenden, wij hebben er al een goede honderd ontvangen, maar ze in de natuur te blijven observeeren om te

zien, of ze doorgroeien en hoe. Ook kunnen deze bandvormigen gestekt worden; in het artikel van C. H. J. Raad in deze en in de volgende afl. wordt hierover het een en ander gezegd en verleden week ontving ik van den heer Franken alhier, een gestekte fasciatie van een bonte Evonymus, die goed wortelt en gaat doorgroeien. H.

De eikelmuis.

Onlangs op een boschpad wandelende in het Eifelgebirge, werd mijne attentie getrokken door eene muis, die eene groote bewegelijkheid ten toon spreidde. Telkens verdween zij in een gat om na eenige oogenblikken weer te verschijnen te komen en daarna weer in een ander te verdwijnen.

Nadat ik haar opmerkzaam had opgenomen, bleek het mij, dat het eene eikelmuis was, waarvan de heer Jac. P. Thijssen eene beschrijving geeft in *De Levende Natuur* van September 1898, en die volgens deze beschrijving slechts op enkele plaatsen in ons land voorkomt.

Naderbij gekomen, vond ik op verschillende plaatsen loopgraven of gangen, die allen van eene opening voorzien waren en ieder ongeveer eene oppervlakte van één vierkanten meter besloegen. In het midden van dezen doolhof van gangen vond ik een grooteren gang, waarvan de ingang zorgvuldig met dorre bladeren bedekt was. Deze gang daalde recht naar beneden, vrij diep den grond in, waar ik het nest vond en de eikelmuis er in. Zeker is de muis, toen ik het onderzoek met mijn stok begon door den grooten gang in zijn nest gevlucht. Het verdwijnen en

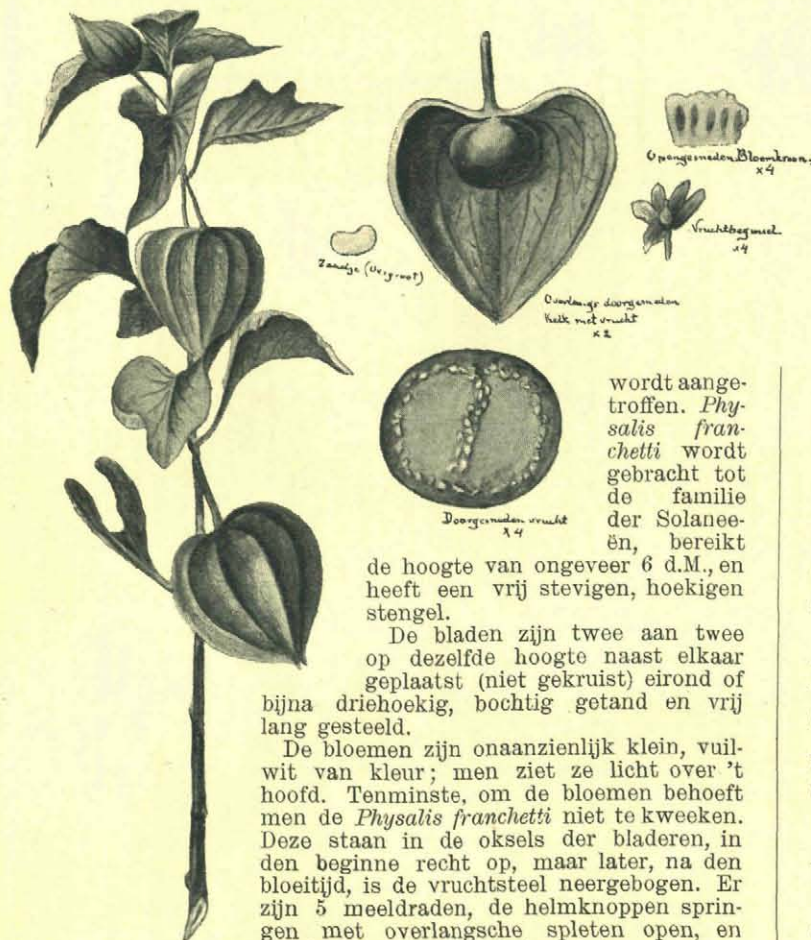

weder verschijnen uit de andere verschillende openingen, was blijkbaar eene schijnmanoeuvre om den vermoedelijken vijand op een dwaalspoor te brengen en de aandacht van den werkelijken ingang tot zijn hol af te leiden.

H. C. D'E.

Physalis franchetti.

Naar aanleiding van hetgeen Mej. R. geschreven heeft op blz. 144, Jaarg. IV van dit tijdschrift, wensch ik hier iets mede te deelen over een andere *Physalis*, die een aardig effect maakt in bloementafels, maar hierin slechts weinig

wordt aange-
troffen. *Physalis franchetti* wordt
gebracht tot
de familie
der Solanee-
ën, bereikt

de hoogte van ongeveer 6 d.M., en heeft een vrij stevigen, hoekigen stengel.

De bladen zijn twee aan twee op dezelfde hoogte naast elkaar geplaatst (niet gekruist) eirond of bijna driehoekig, bochtig getand en vrij lang gesteeld.

De bloemen zijn onaanzienlijk klein, vuilwit van kleur; men ziet ze licht over 't hoofd. Tenminste, om de bloemen behoeft men de *Physalis franchetti* niet te kweeken. Deze staan in de oksels der bladeren, in den beginne recht op, maar later, na den bloeitijd, is de vruchtsteel neergebogen. Er zijn 5 meeldraden, de helmknoppen springen met overlansche spleten open, en worden bijna geheel ingesloten door de bloemkroon.

De kelk, oorspronkelijk groen, wordt, als de vrucht rijpt, oranjekleurig, zeer opgeblazen en sluit de vrucht geheel in. Deze is eveneens oranjekleurig en rond van vorm. Bij doorsnede blijft ze rood, alleen is ze van binnen iets lichter gekleurd. Ze bevat talrijke, kleine, witte zaadjes. De smaak is bitter, als een nog niet geheel rijpe lijsterbes.

Een naverwante soort is de *Physalis Alkekengi L.*, op sommige plaatsen verwilderd aangetroffen; deze bloeit in Juni en Augustus.

Wie dus *Physalis fr.* nog niet gezien heeft, maar gaarne wil leeren kennen, brenge slechts een bezoek aan zijn bloemist, of bestelle ze. Onkosten zijn geen bezwaar; voor mijn potje heb ik slechts f 0.30 betaald en had hiervoor 4 planten. Veel zorg vereischen ze ook al niet; tegen een beetje koude kunnen zij vrij wel, zoodat men ze in September nog zeer goed buiten kan laten staan. Indien men maar zorgt, ze geregeld te begieten, want water hebben ze noodig, droog mogen ze niet staan.

J. GODEFROY JR.

Steenwijk, 29 Sept.

Een vogeltrek!

Zondag 16 Sept. 's avonds tegen donker op den Muiderweg wandelend, zagen wij, mijn broer en ik, iets, dat zeer onze aandacht trok, maar tot nog toe weten we niet, wat het was.

We liepen in de richting Amsterdam. Toen ik even

omkeek, hing er „eene wolk” in de lucht, die sprekend een heuvelrug leek, waartegen de nevel optrok. Ik maakte er mijn broer opmerkzaam op, maar verder dachten wij niet meer aan „de wolk”. Een oogenblik later was „de wolk” ons op zij en tevens van vorm veranderd, terwijl ze zich met snelheid voortbewoog naar het N.W. ongeveer. Ze had ongeveer een W-vorm, mogelijk een dubbele V.

Deze wolk of liever die zwerm (?) had, om van het eene einde van den horizon tot het andere te komen, een goed kwartier noodig, n.l. van 8 min. voor 7 tot 10 min. na 7. Toen het le zwerm nog niet uit het gezicht was, kwam aan denzelfden kant een tweede op en aan de linkerhand nog twee andere, die echter minder groot waren en ook later, toen het niet meer licht genoeg was, niet meer te zien waren. De verschijning kon onmogelijk eene wolk zijn, daar ze met verbazende snelheid voorttrok, terwijl de „echte” wolken nagenoeg stilstonden. Nu kan 't best zijn, dat die zwermen ook op andere plaatsen gezien zijn. Zou U dan, als er mogelijk berichten dienaangaande komen, niet eens kunnen melden, wat het is of waarschijnlijk wezen kan. Ik kijk gedurig de couranten na, of er niets van instaat, want ik ben er werkelijk benieuwd naar.

SPREUWEN.

M. KOK.

De Sesia-gal (?) op Wilg.

Naar aanleiding van het stuk van den heer Boon, kan ik u nog het volgende melden.

De heer Boon verschaftte mij in den voorzomer een takje met gallen van *Crypt. medullarium* Hart. en schreef me later ter waarschuwing, dat bij hem een *Sesia*-soort was verschenen.

Ik sprak toen ook het vermoeden uit, dat deze gallen niet van de bewuste bladwesp-soort waren, maar van *Sesia*, vooral daar ik absoluut geen larvenkamers vond. Dit is nu gebleken onjuist te zijn geweest.

Mijn vermoeden ontstond ook daardoor, dat ik de gallen van *Cr. medull.* alleen ken van een kamerige, rondbruine, geheel met schors omgeven gal op *Salix repens* L.

Maar terzake.

In Augustus met mijn loupeglas de gal weer naziende, bemerkte ik een viertal kleine zwarte wespjes; of dit de werkelijke galvormers of inquilinen waren, kon ik zoo niet zien, daar ze me niet van vroeger bekend waren.

Waarschijnlijk heeft dus de *Sesiarups* op gewone wijze in het merg gehuist en is bij het uitkomen dwars door de galwand heen geboord.

W. DOCTERS VAN LEEUWEN.

Vragen over kikvorschen, schildpadden en bittervoorns.

1. Welke zijn de geslachtskenmerken bij kikvorschen en zoetwaterschildpadden?

2. Wat de laatsten aangaat vanwaar komt het toch dat bij het noemen van aquarium-dieren, kleine schildpadden noch door u noch door andere liefhebbers genoemd zijn? Worden zij niet geschikt geacht in een aquarium? Zij zijn toch zoo vermakelijk.

Ik had dezen zomer 2 stuks, zeer kleine in mijn aquarium zwemmen (lengte van het schild 4 c.M.) zij waren zeer levenslustig en maken een heel aardig effect tusschen de en planten. Zij leefden in volkomen harmonie met de bewoners, ook het voederen gaat heel gemakkelijk met strookjes rauw vleesch, maar nu is er een gestorven, en ligt de tweede op sterven. Wat kan daarvan de oorzaak zijn? Is soms het water te koud? Reeds 2 à 3 weken weigeren zij voedsel en dommelen op hun eilandje, en nu zijn ze haast beide dood.

3. Zouden de kleine zoetwaterschildpadden ook tot voortteelen in het aquarium te bewegen zijn?

4. Zijn bittervoorns ook zonder mosselen tot voortteling te brengen?

Amsterdam.

J. CLADDER.

Antwoorden:

1. De secundaire geslachtskenmerken van kikvorschen zijn de zwarte vlekken op den duim en de in- of uitwendige geluidsblazen bij de mannetjes. (De heikikker heeft geen van beide.) Van zoetwaterschildpadden en ringslangeu bestaan er geen uitwendige kenmerken voor 't geslacht, of ze zijn zeer twijfelachtig.

2. Zoetwaterschildpadden zijn inderdaad aardige aquarium-